

WIOLETTA WRZASZCZ, JÓZEF STANISŁAW ZEGAR, KONRAD PRANDECKI

ŻYZNOŚĆ GLEBY A SPRAWNOŚĆ EKONOMICZNA GOSPODARSTW ROLNYCH W KONTEKŚCIE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Słowa kluczowe: indywidualne gospodarstwa rolne, bilans glebowej substancji organicznej, zrównoważone rolnictwo

STRESZCZENIE

Celem artykułu jest ocena organizacji i sprawności produkcyjno-ekonomicznej gospodarstw indywidualnych w zależności od żyzności gleby oraz powierzchni użytków rolnych. Badaniem objęto 1 281,9 tys. polskich gospodarstw indywidualnych o powierzchni co najmniej 1 ha użytków rolnych.

Przedstawione wyniki badań wskazują, że udział gospodarstw o dodatnim i ujemnym wyniku bilansu substancji organicznej był zbliżony zarówno pod względem liczebności, poziomu zaangażowanych czynników produkcji, jak i wytwarzanej standardowej produkcji rolnej. Przedstawione wyniki wydają się być obiecujące, gdyż wskazują na dodatnie – pożądane związki między celami środowiskowymi a ekonomicznymi w gospodarstwach rolnych.

WIOLETTA WRZASZCZ, JÓZEF STANISŁAW ZEGAR, KONRAD PRANDECKI

SOIL FERTILITY AND ECONOMIC EFFICIENCY OF AGRICULTURAL HOLDINGS IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Keywords: individual farms, balance of soil organic matter, sustainable agriculture

ABSTRACT

The purpose of this article is to assess organisation and efficiency of farms in terms of production and economics, depending on the balance of soil organic matter and agricultural area of the farms. The study covered 1,281.9 thousand Polish individual farms with an area of at least 1 ha of agricultural land.

The results indicated that the share of farms with a positive and negative balance of organic matter was similar, both in terms of farms' number and the level of production factors involved and standard agricultural output. The results seem to be promising as they indicate positive – desired relationships between environmental and economic objectives at the farm level.

e-mail: Wioletta.Wrzaszcz@ierigz.waw.pl

MICHAŁ MAJCHEREK

SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRZEDSIĘBIORCÓW WDRAŻAJĄCYCH INNOWACJE W AGROBIZNESIE

Słowa kluczowe: *innowacje, agrobiznes, CSR, społeczna odpowiedzialność biznesu*

STRESZCZENIE

Corporate Social Responsibility (CSR) to istotny element nowoczesnego systemu zarządzania innowacyjną firmą w agrobiznesie, pozwalający na lepsze współdziałanie z różnymi grupami interesariuszy. Innowacje w agrobiznesie są koniecznością wynikającą coraz częściej z potrzeby dostosowania firmy do wymogów gospodarki rynkowej. Istotne czynniki rozwoju przedsiębiorstwa to wdrażanie innowacji, otwartość na pomysły pracowników, przyjazne i partnerskie traktowanie osób generujących pomysły oraz wspieranie niezależnych pracowników i ich sposobu myślenia.

MICHAŁ MAJCHEREK

IMPLEMENTING THE SOCIAL RESPONSIBILITY OF BUSINESS INNOVATION IN AGRIBUSINESS

Keywords: *innovation, agribusiness, CSR, Corporate Social Responsibility*

SUMMARY

Corporate Social Responsibility (CSR) is an important element of modern management system of innovative companies in agribusiness, that allows better interaction with various groups of stakeholders involved.

Innovation in agribusiness is a necessity arising from a frequent need of adjustment to the requirements of a market economy. Important factors of the development of an enterprise are: implementation of the innovation, openness to ideas of employees, friendly and partner relations with people generating ideas, support of independent employees and their way of thinking.

e-mail: michal.majcherek@onet.eu

SŁAWOMIR ZAWISZA, ŁUKASZ SZATKOWSKI

ROZWÓJ ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII W ŚWIETLE BADAŃ ANKIETOWYCH MIESZKAŃCÓW POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO

Słowa kluczowe: *obszary wiejskie, rozwój, odnawialne źródła energii*

STRESZCZENIE

Artykuł przedstawia opinie mieszkańców powiatu włocławskiego na temat odnawialnych źródeł energii. W pracy zastosowano dwie techniki badawcze: analizę danych źródłowych oraz ankietę. W pierwszej metodzie posłużono się analizą dokumentacji dotyczącej odnawialnych źródeł energii. Źródłem danych było Starostwo Powiatowe we Włocławku. Natomiast badania ankietowe zostały przeprowadzone w grudniu i styczniu na przełomie 2012/2013 roku wśród mieszkańców powiatu włocławskiego. Grupa respondentów liczyła 88 osób, natomiast kwestionariusz składał się z 17 pytań zamkniętych, oraz metryczki. Przeprowadzone badania wykazały, iż na terenie powiatu włocławskiego w latach 2004–2012, powstało bardzo dużo instalacji pozyskujących energię ze źródeł odnawialnych. Większość z nich to elektrownie wiatrowe, a do pozostałych należą elektrownie wodne, pompy ciepła oraz biogazownia. Badania ankietowe wskazują, iż większość mieszkańców pozytywnie odnosi się do proekologicznych źródeł energii na terenie powiatu. Mieszkańcy za główne korzyści wynikające z rozwoju odnawialnych źródeł energii uznali zmniejszenie zanieczyszczenia, większe bezpieczeństwo energetyczne oraz rozwój lokalny. Można zatem stwierdzić, iż ogólny stosunek jest pozytywny, jednak część z mieszkańców wyraziła obawę czy rzeczywiście rozwój zielonej energii wpłynie na obniżanie cen energii oraz tworzenie nowych miejsc pracy.

SŁAWOMIR ZAWISZA, ŁUKASZ SZATKOWSKI

THE DEVELOPMENT OF RENEWABLE ENERGY SOURCES IN THE LIGHT OF SURVEY OF THE WŁOCŁAWEK DISTRICT INHABITANTS

Keywords: rural areas, development, renewable energy sources

SUMMARY

The article contains opinions of the Włocławek district inhabitants about the renewable energy. Two research technic were used in the work: the source data analysis and public opinion poll (survey). The documentation analysis of the renewable energy sources was used in the first method. The data source was the district Prefecture in Włocławek. But the opinion polls were conducted in December and January of 2012 and 2013 among the Włocławek district citizens. The respondent group consisted of 88 people, but the questionnaire comprised 17 closed questions and a small poll certificate. The conducted investigations showed that between 2004 and 2012 in the area of the Włocławek district arised a great number of installations drawing energy from the renewable sources. Most of them are the wind power stations and the remainder includes water power stations, heat pumps and the biogas plant. The public opinion poll convinces that most inhabitants positively refer to the pro-ecological sources of energy in the district. Pollution decreasing, increased energy security and the local development were recognized by the residents as the main advantages resulting from, the renewable energy sources expansion. It can be stated, therefore, that the general attitude is positive. However, a part of residents expressed their fears, whether in reality the green energy development will influence the decreasing of energy prices and creation of new work places.

e-mail: zawisza@utp.edu.pl

ANTONI MICKIEWICZ, BARTOSZ MICKIEWICZ, BOGDAN M. WAWRZYNIAK

CHARAKTERYSTYCZNE CECHY ROLNICZYCH SPÓŁDZIELNI PRODUKCYJNYCH FUNKCJONUJĄCYCH W LATACH 1949–2010

Słowa kluczowe: *rolnicza spółdzielnia produkcyjna, wyniki produkcyjne, polityka rolna*

STRESZCZENIE

W opracowaniu przedstawiono sytuację rolniczych spółdzielni produkcyjnych, głównie pod względem liczbowym, od początku ich funkcjonowania (1949) do przełomu lat 1980/90. Z badań wynika, że po początkowym wzroście liczby RSP do 10,5 tys. jednostek (1956), nastąpił regres, który panuje do dnia dzisiejszego. Obecnie notowanych jest 700 RSP. Rolnicze spółdzielnie produkcyjne dysponując około 0,5% użytków rolnych kraju, odgrywają o wiele większą rolę w sferze form gospodarowania w rolnictwie. RSP uzyskiwały wyższe wyniki produkcyjne w zakresie plonów zbóż i pogłowa trzody chlewnej w porównaniu do indywidualnych gospodarstw rolnych, lecz była to produkcja dotowana przez państwo. Obecnie rolnicze spółdzielnie produkcyjne reprezentują sobą typ wielorodzinnego gospodarstwa rolnego o porównywalnych wynikach produkcyjnych z innymi podmiotami gospodarczymi.

ANTONI MICKIEWICZ, BARTOSZ MICKIEWICZ, BOGDAN M. WAWRZYNIAK

CHARACTERISTICS OF AGRICULTURAL PRODUCTION COOPERATIVES OPERATING IN THE YEARS 1949–2010

Keywords: *agricultural production cooperatives, production results, agricultural policy*

SUMMARY

The paper presents the situation of agricultural production cooperatives, mainly in terms of the number, from the beginning of their functioning (1949) to the turn of the years 1980-1990. The research shows that after an initial increase in the number of agricultural production cooperatives to 10.5 thousand of units (1956), there was a regression which prevails to this day. Currently there are 700 of agricultural production cooperatives. Agricultural cooperatives having about 0,5% of arable land in the country play a much greater role in the field of agricultural enterprises. In the previous system agricultural cooperatives were achieving higher production results in terms of yields of cereals and pig production compared to individual farms, but it was a production subsidized by the state. Currently agricultural cooperatives represent another type of multi-family farms with comparable production results to other agricultural economic entities.

e-mail:

antoni.mickiewicz@zut.edu.pl
bogdan.wawrzyniak@neostrada.pl
bartosz.mickiewicz@zut.edu.pl

KOWALSKA JOLANTA

UPRAWA RZEPAKU OZIMEGO W SYSTEMIE EKOLOGICZNEJ PRODUKCJI

Słowa kluczowe: ochrona, rzepak ozimy, system ekologiczny, uprawa

STRESZCZENIE

W artykule omówiono wyniki prac badawczych dotyczących możliwości uprawy rzepaku w systemie ekologicznym. Uwzględniono badania krajowe i zagraniczne, które w głównej mierze koncentrowały się wokół wykorzystania substancji naturalnych i mikroorganizmów pożytecznych stosowanych w celu ochrony przed szkodnikami. Omówiono również wykorzystanie i efektywność roślin pułapkowych na polach rzepaku ozimego.

KOWALSKA JOLANTA

CULTIVATION OF WINTER OILSEED RAPE IN ORGANIC SYSTEM FARMING

Keywords: cultivation, organic farming, protection, winter oilseed rape

SUMMARY

The article presents results of research concerning the possibility of oilseed rape crops in the organic system. Domestic and foreign studies are included, which mainly focused on the use of natural substances and beneficial microorganisms used in order to protect against pests. Paper also discusses the use and effectiveness of trap crops in the fields of oilseed rape.

e-mail: J.Kowalska@iorpib.poznan.pl

JOANNA HOROSZKIEWICZ-JANKA, MAREK KORBAS, KRZYSZTOF KUBSIK, ANNA TRATWAL

OCHRONA PSZENICY OZIMEJ PRZED CHOROBYMI PRZY ZASTOSOWANIU SYSTEMU WSPOMAGANIA DECYZJI

Słowa kluczowe: *system wspomaganie decyzji, pszenica, choroby*

STRESZCZENIE

Wprowadzenie od 1 stycznia 2014 roku zasad integrowanej ochrony roślin ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa wytwarzanej w procesie produkcji rolniczej żywności. Jednym z elementów zagwarantowania konsumentom zdrowej żywności jest racjonalne stosowanie środków ochrony roślin. Do możliwości prawidłowej ochrony roślin należy stosowanie środków ochrony roślin w optymalnym terminie, kiedy przekroczony został wyznaczony próg ekonomicznej szkodliwości. Do tego celu służą m.in. wcześniej ustalone wartości progów szkodliwości oraz systemy wspomaganie decyzji.

W łanowych doświadczeniach z pszenicą ozimą porównano zastosowanie ochrony fungicydowej na podstawie tradycyjnego schematu (faz rozwojowych), w których rolnicy wykonują zabiegi opryskiwania, z ochroną według wskazań systemu wspomaganie decyzji. Zastosowanie ochrony z uwzględnieniem wskazań systemu wspomaganie decyzji pozwoliło na zmniejszenie występowania chorób liści i kłosów oraz wpłynęło na zwiększenie plonu i masy tysiąca ziaren.

JOANNA HOROSZKIEWICZ-JANKA, MAREK KORBAS, KRZYSZTOF KUBSIK, ANNA TRATWAL

PROTECTION OF WINTER WHEAT AGAINST DISEASES WITH THE USE OF DECISION SUPPORT SYSTEM

Keywords: *decision support system, wheat, diseases*

SUMMARY

Introduction of integrated plant protection on 1 January 2014 has been aimed at ensuring safety of food coming from the agricultural production process. One of the elements of providing consumers with healthy food is reasonable use of plant protection products. Right plant protection includes use of plant protection products at the optimal time, when the established threshold of economic harmfulness is reached. This purpose is served by, among other things, earlier establishment of the values of thresholds of harmfulness and decision support systems.

Stand experiments on winter wheat compared use of fungicide protection according to the traditional scheme (of developmental stages), where farmers conduct spraying procedures with protection according to recommendations of decision support system. Adopting protection according to recommendations of the system enabled to reduce the prevalence of leaf and ear diseases and resulted in higher yield and thousand grain weight.

e-mail: j.horoszkiewicz@iorpib.poznan.pl

JOANNA SOBCZAK, EWA MATYJASZCZYK, MAGDALENA SZULC

ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN DLA UPRAWY PSIAKOWATYCH DO ZASTOSOWANIA PRZEZ UŻYTKOWNIKÓW NIEPROFESJONALNYCH

Słowa kluczowe: ochrona roślin, środki ochrony roślin, rośliny psiankowate, amatorzy, odporność

STRESZCZENIE

Ochrona roślin w ogrodach działkowych i przydomowych nie pozostaje bez znaczenia. Amatorzy chętnie wykorzystują możliwości chemicznej ochrony przed organizmami szkodliwymi, o czym świadczą dane dotyczące zużycia środków ochrony roślin przez użytkowników nieprofesjonalnych. Obecnie do dyspozycji amatorów dostępnych jest 69 preparatów, spośród których 23 mają zastosowanie w ochronie roślin psiankowatych, a wśród nich 14 fungicydów, 6 insektycydów i 3 herbicydy. Liczba zarejestrowanych preparatów jest niewielka. Możliwości ochrony przed wieloma znaczącymi agrofagami są ograniczone, a w wielu przypadkach w ogóle nie można prowadzić chemicznej ochrony. Brak lub bardzo niewielkie możliwości rotacji substancji czynnych przyczyniają się do rozwoju odporności, z kolei organizmy szkodliwe, które wykształciły odporność w ogrodach działkowych czy przydomowych mogą się przenosić i przyczyniać do dalszego jej rozwoju czego konsekwencją mogą być straty ekonomiczne w uprawach towarowych.

JOANNA SOBCZAK, EWA MATYJASZCZYK, MAGDALENA SZULC

PLANT PROTECTION PRODUCTS FOR NIGHTSHADES CROPPING BY UNPROFESSIONAL USERS

Keywords: plant protection, plant protection products, nightshade plants, amateurs, resistance

SUMMARY

The plant protection in allotments and home gardens is not without significance. The amateurs willingly use the possibilities of chemical protection against harmful organisms as evidenced by data concerning the consumption of plant protection products by unprofessional users. Currently, 69 preparations are available for the amateurs of which 23 products are used in the protection of nightshade plants including 14 fungicides, 6 insecticides and 3 herbicides. The number of registered preparations is small. The possibilities of protection against many significant pests are limited and in many cases there is no possibility of chemical protection. Lack or very limited possibilities of active substances rotations contribute to the development of resistance. Harmful organisms which are resistant in allotments or home gardens may be transmitted and contribute to the further development of resistance and consequently may cause economic losses in commercial crops.

e-mail: J.Sobczak@iorpib.poznan.pl